

חוטאים בידיו של אל מלא חמה

קטעים נבחרים

מאנגלית: ערן שועלי

"בכל עת ועת, אין דבר המותיר את הרשעים מחוץ לגיהנום מלבד רצונו הטוב של האל." ברַבְרִי על רצונו הטוב של האל, אני מתכוון לרצונו הכול־יכול והחופשי, רצון שכל מגבלה אינה חלה עליו ואשר אין שום קושי העומד בדרכו. אכן, דבר אינו מגן על הרשעים, ולו במידת הפעוטה ביותר, פרט לרצונו של האל.

להלן הרהורים אחדים העשויים להצביע על האמת שבטענה זו.

אין מום בכוחו של האל להשליך רשעים לגיהנום בכל רגע ורגע. זרועותיהם של בני האדם רפות אל מול חרונו של האל. החזקים ביותר לא יעמדו בפניו, ואיש לא יוכל להימלט מידו. לא זו בלבד שיש בכוחו להשליך את הרשעים אל הגיהנום, אלא שהוא אף עושה זאת על נקלה. שליט בשר ודם יתקשה לפעמים לדכא מורד, שהצליח להתבצר ולהעצים את כוחו בזכות מספר נאמניו הגדול. מה שונה הוא הרבר באשר לאלוהים! אין מבצר שיבטיח מחסה מפניו. אף אם המוני אויבי האל יעשו יד אחת ויתאגדו, חזקה עליהם שינותצו עד מהרה. כמוהם כערמות חציר גדולות בבוא עליהן רוח סערה, או כשלפים יבשים אל מול האש המלחשת. בנקל אנו מועכים ברגלנו תולעת הזוחלת על הקרקע, ובנקל אנו קורעים או חורכים חוט קלוש שתלוי עליו דבר מה. והנה, בה במידה נקל לו לאל להשליך את אויביו אל הגיהנום בנוח עליו רוחו. ומי אנו שנאמר להתנגד לו – הוא שלמשמע קולו תמוג ארץ ובעוֹבְרו יִמוֹטוּ סלעים?

[...] החוטאים הם עתה טרף לחרוץ־אפו של האל, אשר תופת הגיהנום הוא ביטויו. ואם אין הם מושלכים לגיהנום לאלתר, אין זה מפני שהאל, אשר למרותו הם נתונים, אינו כועס עליהם במידה שבה הוא שופך את חמתו על כל אותן בריות אומללות המתענות בשאול וחשות שם עתה את נחת זעמו. אדרבה, האל כועס לאין שיעור על רבים מקרב אלה שעדיין נמצאים על פני האדמה;

¹ על חייו של ג'ונתן אדוורדס ועל תקופתו ראו להלן באחרית הרבר של יונתן טובל.

אדרבה, האל כועס לאין שיעור גם על רבים מקרב אלה הנמצאים כאן בינינו, בקהילה זו, ואולי הם שאננים עתה – והוא כועס עליהם לאין שיעור יותר מאשר על אותם המתייסרים כעת בלהבות הגיהנום.

אם אין האל שולח את ידו וגודע אותם, הלוא אין זה מפני שאין הוא מבחין בזדונם ומשגיח בו. האל אינו דומה להם כמלוא הנימה, אף כי הם עלולים לַדְמוּתוֹ כַך לַעֲצֵמָם. אך חרון אפו כבר נשפך עליהם, וגזר דינם לא יבושש לבוא. הבור כבר נכרה, האש כבר הובערה, וכבר אורב הכבשן הלוהט. להבותיו מרצדות ורוחשות, החרב הבוהקת הושחזה. היא מונפת מעל ראשיהם, והבור פוער תחתיהם את פיו.

השטן נכון לעוט עליהם ולעשות בהם כבְּשָׁלוֹ בו ברגע שיתיר לו זאת האל. הם שייכים לו; נשמותיהם הן נחלתו, והן נתונות לשררתו. כתבי הקודש מתארים אותן כנכסיו (לוקס יא, יב). מלאכי המוות צופים בהם וניצבים כל העת לימינם. הם אורבים להם כאריות רעבתנים שכבר הבחינו בקורבנם וכבר מחכים לרגע שבו ייפול לטופריהם, אך לעת עתה ידיהם כבולות. אך יסיר האל את ידו הכובלת אותם, וכהרף עין הם יעוטו על נשמותיהם האומללות. הנחש הזקן פוער את לועו לעברם, והגיהנום פוצה לקראתם את פיו. אם ירשה האל, הם ייבלעו ויאבדו חיש קל לעולמים.

[...] אֵל יְרוּחַ לְרַשְׁעִים וְלוֹ לְהַרְף עֵין, אִם אֵין סוֹכְנֵי הַמּוֹת מְצוּיִים עַדְיִין בְּטוּחַ רְאִייתָם. אֵל יְרוּחַ לוֹ, לְבָשָׂר וְדָם, אִם הוּא בְּרִיא וְשֵׁלֶם עַכְשֵׁי, אִם אֵין הוּא עַר לְמִקְרָה הַנְּמַהַר הַעֲלוּל לְפִלוֹט אוֹתוֹ בְּ-רִגְעַ מִן הָעוֹלָם, אִם כֹּל סַכְנָה אֵינָה מְרַחֶפֶת מֵעֲלָיו בְּגִלּוֹי. הַנִּיסוּן הַעֲנָף וּרְב־הַשְׁנִים בְּעוֹלָמְנוּ, לְמִן שַׁחַר הַזְּמַנִּים, מוֹרָה לָנוּ כִּי אֵין הָעוֹבְדוֹת הַלָּלוּ מַעֲיֵדוֹת עַל דָּבָר: הָאֵדָם אֵינוֹ עוֹמֵד עַל מַפְתֵּן הָאֱלֹמוֹת, וְהַצֵּד הַקְּרוֹב לֹא יִנְכְּהוּ בְּעוֹלָם הַבָּא. מִי יִמְנָה וְמִי יִתְפּוֹס אֶת כֹּל הַדְּרָכִים הַסְּמוּיֹת וְהַנְּבַצְרוֹת מִכֹּל בִּינָה, אֲשֶׁר בְּהֵן עֲלוּל הָאֵדָם לְעִבּוֹר לְפַתַּע מִן הָעוֹלָם. הַכּוֹפְרִים מֵהַלְכִים מֵעַל גֵּיא צִלְמוֹת כְּעַל מַעֲטָה שְׂבִיר שֶׁל קֶרֶח. בְּמִקּוֹמוֹת רַבִּים מִסְּפּוֹר רַעוּע הַמַּעֲטָה מְכַדִּי לְשֵׁאת אֶת מִשְׁקָלָם, אֲךָ אֵין אִישׁ יִכּוֹל לְהַבְחִין בְּבִקְיֵעֵיו. חֲצֵי הַמּוֹת דּוֹאִים לְאוֹר הַיּוֹם, אֲךָ הָעֵין הַחַדָּה בִּיּוֹתֵר לֹא תִשְׁכִּיל לְרְאוֹתָם. כֹּה מְרוֹבּוֹת הֵן הַדְּרָכִים הַנִּסְתָּרוֹת הָעוֹמְדוֹת לְרִשּׁוֹתוֹ שֶׁל הָאֵל בְּרִצּוֹתוֹ לְגַרֵּשׁ אֶת הַרְשָׁעִים מִן הָעוֹלָם, עַד כִּי אֵין כֹּל סִיבָה לְחִשּׁוֹב שְׁהוּא יִיִדְרֵשׁ בַּיּוֹם מִן הַיָּמִים לְמַעֲשֵׂה נְסִים אוֹ לְשִׁנּוּי סְדְרֵי בְּרִאשִׁית בְּרִצּוֹתוֹ לְהַכְחִיד קֶשַׁע מִן הַרְשָׁעִים.

[...] כֹּל מְאֻמְצִיָּהֶם שֶׁל הַרְשָׁעִים וְכֹל הַתְּחַבּוּלוֹת שֶׁהֵם מְחַבְּלִים כַּדִּי לְחַמּוֹק מִן הַגִּיּוֹהִינּוֹם, לֹא יִצִּילוּ אוֹתָם מִמְּנוּ וְלוֹ לְרִגְעַ אַחַד, כֹּל עוֹד יוֹסִיפוּ לְכַפּוֹר בִּישׁוּעַ

המשיח ולדבוק בזדונם. כמעט כל אדם פשוט השומע על הגיהינום, מדמה בנפשו כי יהיה לאל ידו לחמוק ממנו. הוא תולה את כסלו במעשיו ומשבח את עצמו על אשר עשה, על אשר הוא עושה ועל אשר עתיד הוא לעשות. הכול מתפנים תוכניות ומבקשים להעביר מעליהם את רוע הגזרה. הכול מתגאים בדרך שבה בחרו לפעול למען תכלית זו, והם סמוכים ובטוחים כי תחבולותיהם תצלחנה. הם שומעים כי מעטים בלבד פרו את נפשם וכי מרבית יורדי הדומה הלכו לגיהינום, אך אין בהם איש שאינו מדמה בנפשו כי זממו טוב מזממם של רעים, וכי אין הוא מתעתד לבוא אל מחוז הייסורים הזה. בלבו הוא אומר כי ינקוט משנה זהירות ויתן את הדברים כך שיצליח הדבר בידו. [...]

הרהורים זורעי מורא אלה זה יסייעו אולי להחריד מתרדמתם את חברי קהילה זו שעדיין לא חזרו בתשובה. הדברים ששמעתם זה עתה מכוונים לכל אחד ואחד בכם, שאין לבו מצוי עם ישוע. עולם הייסורים הזה, אגם רחבי־ידיים של אש ושל גופרית, נפרש תחת רגליכם. זהו בור זעווה, אשר להבות זעמו של האל עולות בו ומרצדות. זהו פיה הפעור של שאול תחתיות. ולכם אין משען לרגליכם, אין לכם דבר להיאחז בו. ביניכם לבין הגיהינום אין דבר מלבד אוויר. רק חפצו וכוחו של האל הם שנושאים אתכם.

אתם בוודאי אינכם משגיחים בזאת. אתם יודעים כי אינכם נמצאים בגיהינום, אך עיניכם טחו מראות כי ירו של האל היא האחראית לְדבר. אתם נועצים זאת בגורמים אחרים: בכריאותכם האיתנה, בהקפדה שאתם מקפידים בחייכם ובכל יתר הדרכים שבהן אתם פועלים למען ייטב לכם. אולם כל זה הוא כאין וכאפס: אם יסיר האל את ידו מעמכם, לא יועילו במאומה כל מאמצים ולא ימנעו את נפילתכם יותר משאוחו האוויר הקלוש באדם המרחף בו.

זדון לבבכם גורם לכם להיות כבדים כעופרת, וכובד משקלכם מושך אתכם מטה־מטה אל הגיהינום. אם ימשוך מכם האל את ידו, תשקעו מיד ותצללו בחטף אל תהום בלי תחתית. בכל בריאותכם וזהירותכם וטרחתכם לא תהיה תועלת, וכשם שקורי עכביש לא יעצרו סלע בנפילתו, כן לא יוכלו כל תכסיסים וצדקתכם לעצור את נפילתכם ולהותירכם מחוץ לגיהינום. אלמלא רצונו הכול־יכול של האל, לא היתה נושאת אתכם האדמה ולו רגע אחד, שהרי אתם למשא עליה. הבריאה כולה נאנקת תחתיתכם. כל הברואים נכבלים על כורחם בכבלי סיאובכם. על כורחה זורחת עליכם השמש ועל כורחה היא מעניקה לכם מאורה בעודכם משתחווים לחטא ולשטן. על כורחה מניבה הארץ את פרייה לספק את מאוויכם הטמאים. על כורחה היא מציעה לכם בְּמָה להוליך בה את זדון לבבכם. על כורחה משמש האוויר לנשימתכם ונופח בשלהבת חייכם, בעודכם

מבלים את כל ימיכם בשירות אויבי האל. כל יצירי האל טובים הם, ונועדו לשמש את האדם בעבודת האלוהים. על כורחם הם משמשים לכל מטרה אחרת, והם גונחים מכאב כאשר מסלפים כך את טבעם ותכליתם. תבל כולה היתה מקיאה אתכם מקרבה אלמלא ידו הכול-יכולה של זה המושל בה בתקווה. ענני עברה שחורים מרחפים מעל ראשכם, והם עמוסי סערה נוראה ורעש רעמים. לולא עצרה בעדם ידו של האל, היתה הסופה מתחשרת על ראשכם לאלתר. אך האל הכול-יכול ניאות להשהות בינתיים את הרוח הסועה, שאם לא כן היא כבר היתה שורקת בזעם, והחורבן היה ניחת עליכם בכל זעפו. כשיבולים היא היתה מעיפה אתכם, וכחציר היו חולפים כל חייכם.

[...] קשת חרונו של האל דרוכה, והחץ כבר כונן על היתר. הצדק מכוון את החץ אל לבך ודורך את הקשת. רצונו הטוב של האל, אל זועם שאינו כבול בהבטחה או בחובה, הוא לברו מונע בכל רגע ורגע מהחץ לשתות מדמך לשוכרה. הנה כי כן, כל אלה מביניכם שלא זכו עדיין להפיכת לב בחסדי כוחה הכביר של רוח הקודש, כל אלה שעדיין לא נולדו מחדש, שלא נבראו בשנית, שלא נפדו ממות חוטאים, שלא חזו בעיניהם באור החדש ולא ניחנו בחיים חדשים – כולכם אחוזים בידיו של האל הזועם.

[...] האל סולד מכם. הוא אוזח אתכם מעל בור השחת כשם שאוחזים בעכביש או בחרק נאלח. אתם קראתם עליו תיגר, וחמתו בוערת בו להשחית. הוא מתבונן בכם ככבריות הראויות רק לאש. עיניו טהורות מכרי שתישאנה את מראכם. בעיניו אתם נתעבים אלף מונים יותר מכפי שהשנוא בנחשים והארסי שבהם נתעב בעיני הבשר אשר לנו. הבגידה שבגדתם בו חמורה לאין שיעור מבגידתו של המורד העיקש ביותר במלכו. ואף על פי כן, רק ידו מפרידה ביניכם לבין האש בכל רגע ורגע. רק בזכותו לא ירדתם שאולה בליל אמש, ורק הודות לו זכיתם לקום פעם נוספת אל העולם הזה אחרי שעצמתם את עיניכם בלילה. אין כל סיבה לכך שלא ירדתם לשאול מאז פקחתם את עיניכם, פרט לידו של האל המחזיקה אתכם, ואין כל סיבה לכך שלא ירדתם לשאול אף משעה שתפסתם את מקומכם פה, בבית האלוהים, וזריתם בעיניו הטהורות את חול החטא והעוולה המלווים אתכם בעבודת קודשו. אכן, אין כל הסבר אחר לכך שאין אתם שוקעים כעת חיה ביוון הגיהנום.

[...] כמה מצמית הוא מצבם של אלה אשר על ראשם מרחפת יום-יום ושעה-שעה סכנה זו של חרוץ-אף אדיר וייסורים אין-סופיים! אך זהו מצבו העגום של כל אחד מחברי קהילה זו, שעדיין לא נולד מחדש – ואחת היא כמה מוסרי הוא ופיכת, וכמה יקפיד וידקדק בקלה כבחמורה. אם צעירים אתם

ואם זקנים, שקלו זאת היטב! סביר להניח שרבים מחברי קהילה זו, המאזינים עתה לדברי, יישאו את הייסורים הללו לנצח נצחים. איננו יודעים מי הם, באילו כיסאות הם יושבים, מה המחשבות החולפות עתה במוחם. ייתכן שהם נינוחים עתה ושומעים את הדברים הללו בשלווה גמורה. ייתכן שהם מחנפים בלבם שאין הכוונה אליהם, ומבטיחים לעצמם שיצליחו להעביר מעליהם את רוע הגזירה. אילו ידענו ולו על אדם אחד מקרב חברינו לקהילה העתיד ליפול טרף לייסורים הללו, מה נורא היה לחשוב על כך! מה נורא היה להביט בו אילו ידענו מי הוא! כמה היו מקוננים יתר חברי הקהילה, כמה היו מבכים אותו! אך, אבוי, לא אחד בלבד – כמה וכמה מן הנוכחים כאן עתידים להיזכר בדברים אלה שעה שיתייסרו בגיהנום! לפלא יהיה הדבר אם אחדים מן הנוכחים כאן לא יהיו בגיהנום בעוד זמן קצר מאוד: אולי אפילו לפני תום השנה הזאת. לפלא יהיה הדבר אם אחדים מאלה היושבים עמנו בבית התפילה הזה, בריאים בגופם, שלווים ושאננים, לא יהיו שם מחר בבוקר. אלה בכם הרבקים בחטאיכם, אף אם יישארו מחוץ לגיהנום זמן רב מאחרים, סופם שיגיעו לשם במהרה. גזר דינכם לא יתמהמה. הוא יבוא במרוצה, וקרוב לוודאי שיבוא על רובכם בחטף. תמהו על כך שאינכם נמצאים כבר בגיהנום! כך עלה בלי ספק בגורלם של רבים מהאנשים שראיתם והפרכתם, שלא היו ראויים לנחול גיהנום יותר מכם, ועשויים היו להיות עדיין בחיים כמוכם. אך תקוותם שלהם כבר אָפְסָה. הם זועקים בייסוריהם הגדולים ובייאושם שאין לו תקנה. והנה אתם נמצאים בארץ החיים ובבית האלוהים, ויש לכם עוד סיכוי לזכות בישועה. מה לא היו מוכנות לעשות בריות אומללות, מקוללות ומשוללות תקווה אלה כדי לזכות, ולו ליום אחד, בסיכוי זה?